

Cătălina Panaitescu

O'Neill – un autor al timpurilor noastre?

Simpozionul „Eugene O'Neill”, desfășurat la București în luna noiembrie 2003, a adus în prim-plan opera marelui dramaturg american, secundată de o scurtă introducere în piesa americană contemporană. Seminariile au avut ca temă *O'Neill și opera sa în contextul contemporan*, analizându-se aspecte referitoare la clasicitatea și modernitatea dramaturgului de două ori laureat cu Premiul Pulitzer pentru dramaturgie și cu Premiul Nobel pentru literatură.

Laboratorul de studii O'Neill, creat cu această ocazie, a prezentat un număr semnificativ de lucrări cu și despre personalitatea părintelui dramaturgiei americane. O parte dintre acestea: *Incercând să-l urăsc pe O'Neill* de Dan Sullivan, *Text și imagine scenică* de John Elsom sau *Remember personal* de Irina Coroiu au conturat o imagine subiectivă și captivantă asupra subiectului propus. Cu toate că discuțiile s-au dovedit inedite, cu atât mai mult – interesante, seminariile nu au avut acea atmosferă de lucru, de cercetare și conlucrare, specifică unei dezbateri. Întrebarea firească ce ar urma este: de ce? sau de ce un număr atât de scăzut de participanți – atât în rândul oamenilor de teatru, a studenților sau, pur și simplu, a publicului. Răspunsurile pendulează între lipsă de informație sau de interes, moment neinspirat sau o verigă lipsă în relația organizare–receptare.

Lucrurile au fost diferite în cea de-a doua parte a simpozionului care a constat în prezentarea proiectului *Debuturi – regizori, actori, scenografi* de către prof. univ. dr. Alexa Visarion, totodată și inițiatorul Teatrului Româno-American „Eugene O'Neill”. Această etapă și-a propus lansarea promoției 2004 de actori, regizori și scenografi, care au prezentat două spectacole denumite *O'Neill's First Time – Înaintea gustării de dimineață* și *Hughie*, precum și un spectacol din dramaturgia americană contemporană: *Blues pentru un mort* de Caridad Svich.

Interesantă este montarea lui Radu Grigore *Blues pentru un mort* prin complexitatea abordării scenice care îmbină elemente de musical și dramă, desfășurate pe fondul unui dans oniric, senzual, în care spiritele devin personaje, iar oamenii se supun cu voluptate fantasmelor. De orice fel. Pendularea între posibil și miraculos, între real și imaginar se face prin dans și prin cântec – devenite laitmotive scenice. În acest sens, se remarcă Gabriel Călinescu – care, deși student la actorie, dovedește talent coregrafic – și Costina Ciuciulică, și ea studentă la actorie, cu evidente calități vocale. Scenografia semnată de Imelda Manu creează un cadru propice, bine structurat și atrăgător. Un spațiu alcătuit din pungi de hârtie, o hârtie care fâșâie, un sunet ce naște mister. O mixtură de dramă, musical, dans – un *Blues pentru un mort* ce denotă un debut pozitiv pentru tânărul regizor Radu Grigore.

În ciuda faptului că seminariile nu s-au bucurat de atmosfera fructuoasă creată de prezența unui auditoriu activ, meritul Simpozionului „Eugene O'Neill” constă în șansa unui debut semnificativ acordată viitorilor absolvenți de teatru, prin posibilitatea de a-și prezenta producțiile unui public experimentat și neutru.